

Sportvisie Delft 2030

Sportraad
van Delft

Sport én Bewegen

Sportvisie Delft 2030

'Sport has the power to change the world'

- Nelson Mandela -

Sportraad
van Delft

Sport én Bewegen

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. Missie en Visie van de Sportraad van Delft .	6
3. Sportvisie 2030	9
3.1 Een bruisende sportstad met ruimte om te bewegen	9
3.2 Alle Delftse wijken stralen een gezonde en sportieve leefomgeving uit	10
3.3 Vitale sportsector behouden en verder ontwikkelen	10
3.3.1 Het gezellige verenigingsleven	13
3.3.2 De sportvereniging wil verenigen	14
3.3.3 De open vitale sportvereniging met een verbindende en maatschappelijk actieve rol	15
3.3.4 Welke ondersteuning hebben verenigingen nodig?	17
4. De rol van de Gemeente bij Sport én Bewegen in Delft	21
5. Achtergrondinformatie.	22
5.1 Visie Sport en Bewegen 2017-2025 van B&W Delft	22
5.2 Sportgedrag in Nederland	24
5.3 Delfts Sportakkoord II.	25
6. Ambities van de Sportraad van Delft	27
Brongebruik	29
Colofon Sportraad van Delft	29

Voorwoord

In 1988 vraagt ambtenaar Sportzaken, Piet van der Kruk, in de jubileumuitgave ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de Sportraad zich af of de Sportraad 1998 gaat halen. Hij mijmerde over het feit dat de Sportraad zich meer moest gaan verjongen, versterken en niet blijven steunen op een kleine groep enthousiastelingen. Het zou niet misstaan als de Sportraad een eigen visie op het Delftse Sportbeleid zou ontwikkelen en in de toekomst meer naar de gemeente en de eigen achterban toe aan kan geven wat men nodig vindt en wenselijk acht.

In 2023 is het huidige bestuur van de Sportraad volop doende hier vorm aan te geven. De kracht van een goed werkende Sportraad is dat het zich qua visie regelmatig aanpast aan de situatie. Daarbij steeds een bewuste keuze maken waarop er gefocust moet worden. Hoe je je als Sportraad opstelt is geheel afhankelijk van de lokale verhoudingen. Daarbij moet je zicht hebben op hoe de samenwerking van de betrokken partijen, zoals de Gemeente Delft, de verenigingsondersteuners en de buursportcoaches van Delft voor Elkaar en alle sportverenigingen en sportaanbieders is georganiseerd. Samen kennen zij de buurten en wijken en weten als geen ander wat er speelt. Adviseren en belangen behartigen vraagt om een zorgvuldige afweging van de rol van de Sportraad van Delft. Alles om zoveel mogelijk inwoners van Delft in beweging te brengen én te houden.

Dit document met als vergezicht 2030 is onder andere samengesteld aan de hand van bezoeken aan de verenigingen, een vragenlijst (januari 2023) aan alle leden en de discussies tijdens de Sportcafés van de afgelopen jaren. Het zet voor het bestuur van de Sportraad van Delft een stip op de horizon bij pakweg 2030.

Delft, december 2023

Samenvatting

Het besef dat sport en bewegen kan helpen bij tal van maatschappelijke vraagstukken wordt momenteel breed omarmd, zowel in de sport als in andere sectoren, zoals bij het onderwijs, de zorg en het bedrijfsleven. De verbinding met sporten en bewegen wordt daardoor vaak gelegd, maar nog niet als vanzelfsprekend gezien. De maatschappij moet sport-inclusief gaan denken.

Door deze ontwikkelingen wordt er steeds meer van sportclubs gevraagd met al hun vrijwilligers. Uitdagend is daarbij om een antwoord te vinden op de vraag of het verbindend vermogen van sportverenigingen groot genoeg is om leden en kader te blijven werven. Er is een onmiskenbare trend te zien dat sport en bewegen in toenemende mate vanuit een klantperspectief wordt benaderd. Pay en play, zonder verdere verplichtingen, neemt toe en roept dus de vraag op hoe om te gaan met het verschil tussen lid zijn van een vereniging en klant zijn van een vereniging. Willen verenigingen ook in de toekomst levensvatbaar zijn, zal wat dit punt betreft een nieuw evenwicht gevonden moeten worden en ook in relatie met de ondernemende sportaanbieders.

In deze nota geeft de Sportraad van Delft haar visie op wat er de komende jaren moet gebeuren in Delft met als belangrijkste conclusie dat de verenigingen zich niet alleen zorgen maken over de oplopende kosten, maar ook dat de ondersteuning professioneler en intensiever moet worden georganiseerd. Er is meer slagkracht nodig om het sport- en beweegaanbod uit te breiden en geschikt te maken en niet alleen voor die groepen die er nu nog onvoldoende van profiteren.

Sport verbreedert. Sporten is ongedwongen en laagdrempelig. Het maakt niet uit waar je vandaan komt. Iedereen staat met zijn sportbroekje op het veld en spreekt dan dezelfde taal.

1. Inleiding

Sport én bewegen kan een positieve bijdrage leveren in de samenleving en preventief werken om maatschappelijke problemen te voorkomen. Zie sport én bewegen als een goedkoop medicijn tegen oplopende zorgkosten. Veelzijdig bewegen is belangrijk voor de fitheid, vitaliteit en gezondheid. Wie vroeg begint in de sport, heeft daarna de basis voor een leven lang plezier in bewegen. Met Sport én bewegen hebben we “Goud in handen” (NOC*NSF).

Een sportvereniging is in essentie altijd al maatschappelijke actief door het aanbieden van activiteiten. Sport verbindt en verbreedert, waarbij het verenigen en ontmoeten mogelijk belangrijker is dan de sport zelf. Het zorgt voor meer begrip en respect voor elkaar, en daarmee voor een beter evenwicht in de samenleving, wat we juist nu goed kunnen gebruiken.

Door maatschappelijke ontwikkelingen wordt er steeds meer van sportverenigingen gevraagd. Het moet inclusiever, professioneler, gezonder en er moet een sociaal veilig sportklimaat zijn. Het is daarom nóg belangrijker om goed na te gaan wie je als vereniging bent, welke activiteiten je goed kunt ontplooiën. Wellicht nog belangrijker: wat ga je niet doen?

Maak daarom verenigingen (nog) vitaler en gelukkiger.

- Laat daarbij vooral plezier in sporten en bewegen voorop staan;
- Laat kinderen kennis maken met diverse sporten en beweegactiviteiten;
- Ondersteun sportclubs die hun maatschappelijke verantwoordelijkheid pakken.

De Sportvisie 2030 van de Sportraad van Delft is toegesneden op de Delftse situatie. Algemene trends in de sportwereld en het verenigingsleven in Nederland komen niet of nauwelijks aan bod in dit document, zoals de sportclub van de toekomst of het veranderende sportgedrag. Neemt niet weg dat deze visie wel is opgesteld met deze ontwikkelingen in het achterhoofd.

In *hoofdstuk 2* wordt de onlangs aangescherpte missie en visie van de Sportraad beschreven.

Hoofdstuk 3 beschrijft de visie en de ambities van de Sportraad voor de komende jaren met als vergezicht 2030. De verwachte rol van de Gemeente in dit geheel komt in *hoofdstuk 4* aan de orde. In *hoofdstuk 5* is omschreven hoe getracht is

aansluiting te vinden bij de Visie Sport en Bewegen 2017-2025 van de Gemeente Delft en het Sportakkoord II. Tenslotte wordt in het laatste *hoofdstuk 6* een samenvatting van de ambities van de Sportraad gegeven.

Dit document beschrijft enkele uitdagende en ambitieuze doelstellingen voor 2030. Zou dat gaan lukken, als we dat nog konden vragen aan Piet van der Kruk?

2. Missie en Visie Sportraad van Delft

De Sportraad van Delft is opgericht in 1948 en is oorspronkelijk een vereniging van sportverenigingen. In 2015 zijn de statuten aangepast en vanaf die tijd is de doelstelling de bevordering en stimulering van de sportbeoefening in georganiseerd verband, het bewegingsonderwijs, alsmede de instandhouding en verbetering van de mogelijkheden daartoe. De sportraad behartigt de belangen van de aangesloten sportverenigingen en biedt ondersteuning en geeft advies aan de aangesloten verenigingen. Daarnaast is ze gesprekspartner van en geeft ze gevraagd en ongevraagd advies aan betrokken overheden en andere relevante organisaties ter bevordering van de georganiseerde sport.

De laatste jaren is meer nadruk komen te liggen op sportbeoefening in welke vorm dan ook en meer in het algemeen het bewegen als middel om een gezond(er) leven te leiden. Geconstateerd kan worden dat sport als doel meer en meer wordt vervangen door sport als middel. Daarbij maakt het niet uit of het sporten of bewegen plaats vindt in georganiseerd of ongeorganiseerd verband, het gaat erom dat er meer gesport en bewogen wordt.

Hiervoor heeft de Sportraad van Delft in 2020 zijn missie veranderd:

De missie van de Sportraad van Delft is om de belangen van de sportverenigingen en sportbeoefenaren - in al haar vormen - te behartigen en in dat kader is de Sportraad dé gesprekspartner van gemeentelijke, politieke en andere maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met Sport én Bewegen.

De Sportraad van Delft ziet sporten en bewegen als basisvoorwaarde voor een gezonde leefstijl. Iedereen in Delft, ongeacht afkomst, leeftijd, beperking of anderszins moet in staat worden gesteld te kunnen sporten of bewegen, al dan niet in georganiseerd verband. Dat betekent dat er voldoende mogelijkheden moeten zijn om te kunnen sporten en bewegen en dat er goede ondersteuning geboden kan worden aan burgers en verenigingen, die niet in staat zijn geheel op eigen kracht invulling te geven aan op sport en bewegen gerichte activiteiten. Bereikbare en toegankelijke sportaccommodaties met een sociaal veilig sportklimaat zijn hierbij een essentiële basisvoorwaarde. Dat is echter niet genoeg. Er zijn ook vitale sportverenigingen nodig om ervoor te zorgen dat iedere

burger kan sporten en bewegen. Sportverenigingen spelen een belangrijke rol in het sociale leven van haar leden, maar ook als het gaat om leefbaarheid, saamhorigheid en mentale gezondheid. Daartoe zullen zij waar nodig op professionele wijze moeten worden ondersteund en gefaciliteerd. Om het sporten en (meer) bewegen te stimuleren is een positief beeld van wat in Delft mogelijk is noodzakelijk en zullen er noodzakelijke financiële middelen beschikbaar moeten zijn om sport en bewegen te promoten.

3. Sportvisie 2030

Met het jaar 2030 als vergezicht willen we enkele ambities en doelen formuleren langs drie strategische niveaus: de stad, de wijk en de sportaanbieder [3]¹. Op elk van deze drie strategische niveaus zijn de belangrijkste uitdagingen op hoofdlijnen beschreven.

3.1 Een bruisende sportstad met ruimte om te bewegen

Delft wil een inclusieve stad zijn. Een stad waar iedereen dus ook mensen met een beperking volop kunnen meedoen. Sport en bewegen moet daarom als basisvoorziening voor iedereen beschikbaar zijn. De stad Delft moet uitnodigen tot sport en bewegen. Dat betekent een stadsbrede visie met overal voldoende goede en toegankelijke sport- en beweegaanbod voor jong en oud, die verleiden tot bewegen.

Dat betekent ook:

- Behoud en verdere ontwikkeling van een goede sportinfrastructuur als noodzakelijke voorwaarde om de inwoners te laten sporten en bewegen.
- Sportaccommodaties moeten bereikbaar, bruikbaar en toegankelijk zijn voor alle doelgroepen, zodat iedere inwoner veilig naar zijn sportlocatie kan fietsen.
- Samenwerken met omringende gemeentes om de sportbehoefte van Delft als hub inzichtelijk te maken.
- Inrichten van professioneel sportparkmanagement.
- Openheid van de gemeente over beleid van accommodaties en sportfaciliteiten.
- Inzichtelijk keuzes maken over de oprichting van nieuwe faciliteiten, zoals een ATB-route, een skeelerbaan, een denksportcentrum en zwembaden.
- Samenwerking met de TU Delft verder uitwerken. Denk bijvoorbeeld ook aan een groots denksportcentrum samen met de TU Delft op een centrale plek in Delft.
- Ondersteuning van inwoners met een kleine beurs die financieel weinig mogelijkheden hebben om te sporten.
- Ondersteuning van de gemeente bij maatschappelijke initiatieven van sportclubs, die willen vitaliseren en ontmoetingsplek willen zijn voor de wijk.
- Stimuleer kinderen in hun omgeving, in het onderwijs tot dagelijks voldoende beweging en regelmatig sportdeelname en sla daarbij een brug naar een gezonde leefstijl. Breng schoolzwemmen terug in het onderwijs.
- Introduceer kinderen in verschillende takken van sport zodanig dat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en plezier beleven aan sport en bewegen.

¹ De drie strategische niveaus de stad, de wijk en de vereniging zijn geïnspireerd op de Sportnota Den Haag [9].

- Stimuleer laagdrempelige sport en beweging voor ouderen.
- Maak duidelijker inzichtelijk hoe verenigingen steun kunnen krijgen en breng de diverse steunpakketten samen in lokaal aangestuurde fondsen, die landelijk voor gelijk beleid zorgt. Hierdoor wordt inzichtelijk dat gemeentelijke willekeur verdwijnt.

3.2 Alle Delftse wijken stralen een gezonde en sportieve leefomgeving uit

De coronapandemie heeft geleerd dat naast het sportpark of sporthal ook de openbare ruimte een plek is om te bewegen. Een aantrekkelijke, uitdagende en beweegvriendelijke omgeving dicht bij huis, school en werk daagt niet alleen uit om meer laagdrempelig te gaan bewegen, het draagt ook bij aan de leefbaarheid en vitaliteit van een wijk.

Ondernemende sportaanbieders, zoals fitnesscentra en sportscholen kunnen hierbij een belangrijke bijdrage leveren. Zij zijn goed in staat om bewoners te bereiken die de weg naar de traditionele sportverenigingen niet of moeilijk weten te vinden.

Dat betekent concreet:

- Inrichten van nieuwe wijken met een verplichte ruimte voor sport en bewegen.
- Inzetten op multifunctionele sportaccommodaties die aansluiten bij de wijk.
- Inzicht creëren in de sportieve behoeftes in de wijk.
- Activeren en motiveren van wijken door meer buurtsportcoaches in te zetten.
- Extra investeren op wijkniveau waar de sportparticipatie gemiddeld achterblijft.
- Openstellen van schoolpleinen voor beweegactiviteiten buiten schooltijden, door het stimuleren van een cultuur waarin kinderen en jongeren een ontwikkeling doormaken van plezierig buitenspelen naar een leven lang (on)georganiseerd sporten en bewegen.

3.3 Vitale sportsector behouden en verder ontwikkelen

Sportverenigingen vervullen met het organiseren van trainingen, wedstrijden en toernooien een belangrijke rol in de samenleving en vormen daarbij een belangrijke hoeksteen van onze maatschappij. Elke sportvereniging, hoe groot of klein dan ook, heeft een bestaansrecht en heeft recht op ondersteuning om een goed sportaanbod, kader en accommodatie te verwezenlijken.

- De vaste bespelers van sportvoorzieningen moeten uitgedaagd worden om hun poorten letterlijk (hekken weg) en figuurlijk te openen.

De missie van sportverenigingen is het gezamenlijk organiseren en beoefenen van sport.

Voor de verenigingssport is de uitdaging om mee te gaan met de tijd en in te spelen op veranderende sportbehoeften: meer flexibel en minder verplichtend en oog te hebben voor andere sportverbanden met nieuwe vormen van sport voor de jeugd.

Daarnaast zijn er ook verenigingen die zich extra inzetten voor maatschappelijke doeleinden door het organiseren van activiteiten voor bijzondere doelgroepen of het stimuleren het sporten van wijkbewoners. Een dergelijke open sportvereniging heeft een verbindende rol, is maatschappelijk actief en werkt samen met partners.

De vaste bespelers van sportvoorzieningen moeten uitgedaagd worden om hun poorten letterlijk (hekken weg) en figuurlijk te openen en samenwerking te zoeken met de wijk en met andere sportclubs, zodat de sportparken en sportvelden voor iedereen toegankelijk en bereikbaar worden.

Het versterken van sportverenigingen wordt nog steeds gedaan door de inzet van verenigingsondersteuners en buurtsportcoaches die clubs van binnenuit versterken en structurele verbindingen leggen met buurt en onderwijs.

Clubondersteuning moet steeds meer gericht zijn op het creëren van duurzame effecten en niet op het eenmalig plakken van pleisters - Mulier instituut, 2021

De clubondersteuning in zijn algemeenheid is daarom een vak en dat vereist vakbekwaamheid en ervaring. Je hebt voldoende sociale en communicatieve vaardigheden en analytisch en empathisch vermogen nodig.

Dé sportvereniging, die zijn maatschappelijke functie verbreedt, ontvangt intensieve ondersteuning van de gemeente en de verenigingsondersteuner. Dat betekent uitbreiding van de gemeentelijke taken op het sportgebied in sommige gevallen regie nemen indien nodig.

De verenigingsondersteuners zullen zich specifiek inzetten voor het vitaal maken en houden van sportverenigingen

3.3.1 Het gezellige verenigingsleven

Een vereniging moet trots zijn op wie ze zijn. Alle verenigingen willen het liefste dat leden zich gedragen als fans, ambassadeurs en trotse eigenaars. Activiteiten organiseren voor de leden die zorgen voor een goede sfeer binnen de vereniging zijn belangrijk. De gezellige en inclusieve vereniging zorgt ook voor meer betrokken vrijwilligers en gelukkige leden. Ouders van jeugdleden betrokken maken is een uitdaging voor verenigingen. Mede daarmee staat het gezellige verenigingsleven onder druk.

Een vereniging die weet wat zij wil met een eigen identiteit en kernwaarden, zal de juiste vrijwilligers en bestuursleden aantrekken. Door te vragen wat leden leuk vinden en waar ze goed in zijn, komt er een andere energie in de club en sluit je aan bij de talenten van de leden. Zo krijg je een andere manier van invulling van vrijwilligersfuncties. Werken vanuit talenten zorgt voor meer geluk, maar is niet voldoende. Het moet ook passen bij de identiteit van de vereniging. Als leden prestaties en opleiden belangrijk vinden, moet de vereniging zich daarop richten. Het gaat om cultuurbepaling en niet om cultuurverandering. De verenigingsondersteuner kan hier bij uitstek assisteren.

Naast identiteit en talent speelt er een ander aspect, namelijk "sociale veiligheid". Dat betekent het creëren van een sociaal veilig sportklimaat, waarbij iedereen met plezier kan sporten zonder intimidatie of geweld. Iedereen is gelijkwaardig. De leden bepalen de fijne sfeer in de vereniging. De sportclub wordt steeds vaker erkent als derde opvoedmilieu (naast het gezin en school). Een pedagogisch sportklimaat is echter nog niet vanzelfsprekend in Delft. Hierbij wordt het kind centraal gesteld in plaats van de sportprestaties, staat plezier voorop, is er pedagogisch beleid opgesteld en krijgen trainers professionele begeleiding - van de in Delft aanwezige Sportpedagoog - voor bewuste en bekwame trainers/coaches/ bestuursleden. Dit kan middels het volgen van cursussen, trainersbegeleiding en ondersteuning van het bestuur op dit thema.

De verenigingsondersteuners van Delft voor Elkaar zijn actief voor sportverenigingen in Delft en geven kosteloos informatie, advies en ondersteuning aan verenigingen met als doel een bijdrage te leveren aan het optimaal functioneren van de sportvereniging.

De crux van een gelukkige vereniging is dan ook dat je samen bepaalt hoe je met elkaar sociale veiligheid, kernwaarden en talenten invult.

3.3.2 De sportvereniging wil verenigen

Knelpunten waar bijna alle verenigingen mee worstelen, zijn al jaren onveranderd: het werven en behouden van leden en vrijwilligers, van kader en financieel rondkomen.

Veel sportaanbieders in Delft zijn actief bezig met hun leden. Door de pandemie zijn verenigingen een aantal leden kwijtgeraakt. Mede daarom staat het bij verenigingen hoog op de agenda om de huidige leden te behouden en nieuwe leden aan te trekken. In het werven van nieuwe, jonge leden zien verenigingen hun kansen. Een goede verhouding van het aantal jeugdleden ten opzichte van het aantal seniorenleden zorgt ervoor dat de vereniging in de toekomst ook een gezond ledenaantal behoudt. Belangrijk is en blijft dat bestuurders luisteren naar de wensen van hun leden en hun leden waarderen.

Het werven en behouden van actieve vrijwilligers wordt steeds moeilijker voor verenigingen. Het lijkt dan vooral te gaan om vrijwilligers die buiten de kantine-diensten en rijbeurten actief zijn binnen de vereniging. De trend van een meer individualistische samenleving dreunt door bij de verenigingen. De belangen van de vereniging staan steeds minder in het zicht van de leden. Daardoor worden sommige taken binnen verenigingen uitbesteed tegen soms oplopende prijzen. Verminder daarom het commissiewerk en introduceer kortdurende behapbare opdrachten. Het behoud, binden en waarderen van actieve vrijwilligers wordt door verenigingen dan ook gezien als topprioriteit.

Het is noodzakelijk dat jaarlijks cursussen en workshops worden georganiseerd om werven en behouden van vrijwilligers en leden actueel te houden. Verenigingen kunnen bij hun Verenigingsondersteuner informeren naar mogelijkheden.

3.3.3 De open vitale sportvereniging met een verbindende en maatschappelijk actieve rol

Er zijn verenigingen die zich extra inzetten voor maatschappelijke doeleinden door het organiseren van activiteiten voor bijzondere doelgroepen of het stimuleren het sporten van wijkbewoners. Een dergelijke open sportvereniging is een vereniging met een verbindende rol, maatschappelijk actief. Door samenwerking met maatschappelijke partners in de stad, kunnen dergelijke open verenigingen sociale werkervaringsplekken bieden. Maak van deze verenigingen een erkend stagebedrijf.

Onder vitaal verstaan wij het vermogen om nu en in de toekomst sport aan de huidige en toekomstige leden aan te bieden.

min : sec		11 16		6
team sets	11	time out	16	team sets
time out		period		

van der Werf

KENONZ KORFBAL LEAGUE

Professionele ondersteuning hierbij is noodzakelijk. Continuering van onze verenigingsondersteuners en buursportcoaches is een absolute voorwaarde.

De verenigingsondersteuners stimuleren en faciliteren de maatschappelijke betrokkenheid van sportverenigingen voor een gevarieerd, samenhangend sportaanbod voor alle inwonersgroepen in Delft.

3.3.4 Welke ondersteuning hebben verenigingen nodig?

Veel van de bovengenoemde ambities kunnen niet zelf uitgevoerd worden met vrijwilligers en hebben ondersteuning nodig.

Opgemerkt moet worden dat helaas niet alle sportverenigingen optimaal worden ondersteund door hun overkoepelende sportbond. De grotere bonden hebben meer financiële middelen dan kleinere bonden om de ondersteuning te bieden. We zien grote verschillen die veroorzaakt worden door de grootte van de vereniging. Dit heeft onder andere te maken met het aantal leden en wel of geen eigen accommodatie. Door vele interne bestuurswisselingen gaat over het algemeen veel kennis verloren.

De buitensportverenigingen hebben in de meeste gevallen een 'eigen' club- en kleedgebouw en zijn verantwoordelijk voor het goed onderhoud van deze opstallen. Dit vergt een grote inzet van vrijwilligers en van de financiële mogelijkheid van de vereniging.

Uit eigen vragenlijst en onderzoek van de gemeente Delft [2] blijkt dat er voldoende binnensportfaciliteiten zijn, maar niet op piekmomenten. Dit zorgt voor frustratie bij binnensportverenigingen in Delft.

Verduurzaming van de accommodatie is een speerpunt voor vele verenigingen. Echter de investeringen zijn kostbaar en voor specifieke zaken ontbreekt soms ook de kennis. Sportverenigingen moeten duidelijker aangeven waar ze ondersteuning nodig hebben, waarbij de Sportraad in samenwerking met de verenigingsondersteuners deze knelpunten inzamelt en als collectieve knelpunt bij de Gemeente neerlegt.

De ambitie is wel om verenigingen meer te stimuleren en faciliteren in het creëren van maatschappelijke meerwaarde en een ontmoetingsplek te zijn in de wijk. Het blijft echter wel de keuze van de vereniging zelf hoe ruim zij haar maatschappelijke rol invult.

Voorwaarde is wel dat sportaanbieders in Delft voldoen aan een sociaal veilig sportklimaat. In de nieuwe huurovereenkomst met de Gemeente zou dit als voorwaarde opgenomen moeten worden. Mogelijk kan een Delfts certificaat of keurmerk hierbij helpen om verenigingen te stimuleren zoals bij de Gezonde kantine.

De Sportraad van Delft organiseert onder andere sportcafés. Op deze sportcafé-avonden worden clubs met elkaar in contact gebracht rond problemen, uitdagingen of actuele thema's. Door bestuursleden met elkaar te laten spreken, worden kennis en ervaring uitgewisseld die waardevol kunnen zijn bij het oplossen van problemen of voor het starten van nieuwe initiatieven.

4. De beoogde rol van de Gemeente bij Sport én Bewegen in Delft

De gemeente heeft verreweg de belangrijkste overheidsrol in het sportdomein, zowel via het accommodatiebeleid als via sportstimulering en verenigingsondersteuning.

De inzet van de Gemeente Delft en die van de gemeenteraad Delft is cruciaal om burgers te stimuleren om meer te sporten en te bewegen. De Gemeente Delft kan het verschil maken door te zorgen dat er kwalitatief goede en voldoende sport- en beweegvoorzieningen zijn. Daarbij kan zij zich inzetten door in de wijken uit te breiden met betere faciliteiten en ook door meer buurtsportcoaches in te zetten om zo meer (kwetsbare) groepen in beweging te krijgen. Vooral tijdens de coronatijd zijn met name de groepen met een lager inkomen of opleiding afgehaakt bij het sporten en bewegen (NOC&NSF).

De Gemeente Delft is goed op weg om haar eigen missie verder in te vullen en er zijn nog voldoende uitdagingen om de nieuwe maatschappelijke rol van vele sportaanbieders te verbeteren als een open vitale vereniging.

De Gemeente Delft moet daarbij zorgen voor een goede bereikbaarheid, bruikbaarheid en toegankelijkheid van het sportaanbod tegen een betaalbare prijs. Dit kan onder andere door vervoer en hulpmiddelen voor mensen met een beperking beschikbaar te stellen en het clublidmaatschap van kinderen uit arme gezinnen (deels) te vergoeden. De gemeente doet hier al goed aan door het Jeugdfonds Sport en Cultuur voort te zetten en te starten met het Volwassenenfonds om iedereen aan het bewegen te brengen.

Scholen moeten geholpen worden teneinde leerlingen meer in beweging te krijgen. Sterker nog: de Gemeenteraad kan aanbevelen dat de gemeente hierbij de regie neemt. De gemeente Delft kan helpen scholen en sportaanbieders met elkaar in verbinding te brengen en te bemiddelen bij het gebruik (over en weer) van de sportaccommodaties.

5. Achtergrondinformatie

Bij het stand komen van dit document is onderzocht welke aanknopingspunten op bestaande visie documenten er zijn.

5.1 Visie Sport en Bewegen 2017-2025 van B&W Delft

In het visie document over Sport en Bewegen van B&W 2017-2025 [1] beschrijft de Gemeente Delft niet alleen haar missie omtrent sport en bewegen, maar ook de looplijnen die een impuls moeten geven om deze missie te realiseren.

De missie voor de gemeente Delft voor sport en bewegen is een stad met een gezonde leefstijl, met een passend voorzieningenniveau, met een beweegvriendelijke inrichting van de stad en met vitale 'open' verenigingen, die maatschappelijk actief zijn.

Sport en bewegen wordt door de gemeente gepositioneerd als belangrijke basisvoorziening voor alle Delftenaren die bijdraagt aan een aantrekkelijke stad. Zo lezen we dat in 2017 Delft er met haar sportinfrastructuur slecht voorstaat.

Ook vindt de Gemeente Delft dat zij de sportvoorzieningen uiterst efficiënt heeft georganiseerd met actieve private partijen. Dat scheelt ongeveer 40% op de gemeentelijke exploitatie. Maar die keuzes hebben ook een prijs. Zeker als in ogenschouw wordt genomen dat de SROI (Social Return of Investment) in de sport een factor 2.5 is. Investerings in sport en bewegen leveren de gemeente volgens het Mulier Instituut naar verwachting 2,5 keer zoveel op. Door te investeren in sport en bewegen wordt de kwaliteit van leven hoger, is er minder zorg nodig en neemt criminaliteit af. Sport en bewegen levert een enorme bijdrage aan een vitalere samenleving.

Hoe Delft ervoor staat in 2017 is onbekend. Het ontbreekt aan cijfers om dit meten. Wel wordt geconstateerd dat Delftse sportclubs relatief veel leden buiten Delft heeft. De Gemeente Delft vindt dat bezwaarlijk. Het is ook het gevolg van het beleid geweest om sportclubs langs de randen van de stad te leggen. Dat idee is inmiddels een achterhaald feit. Sport hoort, volgens de Sportraad van Delft, midden in de wijk, zodat vele uren dat sportvelden of sporthallen er onbenut bij liggen tot het verleden dienen te behoren. We lezen ook dat de

toegankelijkheid voor sporters met een beperking onvoldoende was. In 2023 heeft dit nog steeds aandacht nodig.

De gemeente geeft de voorkeur aan grote robuuste sportverenigingen in Delft. Kleinere verenigingen hebben minder bronnen om uit te putten voor hun kader en vrijwilligers en kunnen daardoor kwetsbaarder zijn. De criteria waar het om zou moeten draaien is niet groot of klein, maar of een sportvereniging open en vitaal is en iets te bieden heeft.

De samenwerking met de regio en de TU Delft is onvoldoende belicht in deze visie van de gemeente en biedt mooie kansen voor de toekomst. Denk aan inzet als vrijwilligerswerk als sociaal studiepunt.

De gemeente bouwt aan een prachtig Delfts Childstreet concept. Het idee is om maximale leefbaarheid en speelruimte op straat te creëren. Er zou ook meer beweegruimte moeten komen voor volwassenen in, rond en tussen de wijken. De sportraad moedigt aan dit verder uit te werken.

5.2 Sportgedrag in Nederland

Het streven dat elke Delftenaar in 2030 in alle levensfasen en op alle ambitieniveaus met plezier kan sporten of bewegen is geen makkelijke taak. Het zal een verdere professionalisering vereisen van de hele sportbranche.

Recent onderzoek [3] laat zien dat vooral belangrijke levensgebeurtenissen de kans beïnvloeden om te starten of te stoppen met sport. Het kan zijn een verhuizing, andere baan of school of een andere hobby, of de sport niet meer leuk vinden. Vooral bij de jeugd van 13-18 jaar vindt een belangrijke verschuiving plaats in de sportcommitment. Op latere leeftijden (19-48 jaar) wordt tijdgebrek een belangrijke drempel. De directe sociale omgeving heeft daarbij een grote impact op het sportgedrag. Bijna de helft van de niet-sportende jeugd heeft wel potentie om te gaan sporten (www.nocnsf.nl/sportgedrag). Het aanbieden van diverse vormen van bewegen en activiteiten op een sportvereniging valt aan te bevelen.

5.3 Delfts Sportakkoord II

Delft wil door een brede samenwerking tussen professionals en vrijwilligers aan de slag gaan om haar ambities tot uitvoering te brengen (Sportakkoord II). Ze wil het fundament van de sport verder verstevigen, het bereik van de sport vergroten en meer betekenis geven aan sport om zo de maatschappelijke waarden van de sport te vergroten. Preventie is daarbij belangrijk en sluit aan bij de SROI in de sport.

Ondank het feit dat er veel organisatiekracht in vele vitale sportverenigingen zit, blijft voor veel sportverenigingen het vraagstuk van vrijwilligers bijna altijd de grootste uitdaging. Er wordt steeds meer gevraagd van de sportclubs: vernieuwen, maatschappelijk ondernemen, ander aanbod, gezonde sportomgeving en verduurzaming. Al deze ambities vereisen een verdere professionalisering van de sportaanbieders.

Het thema 'Vitale sportaanbieders' richt zich onder andere op het verbeteren van de kwaliteit, uitvoeringscapaciteit en een effectieve ondersteuningsstructuur en zet in op acties om het vrijwilligerswerk in de sport te bevorderen.

Bij het thema 'Sociaal veilige sport' worden sportaanbieders gestimuleerd om te voldoen aan de vier basiseisen en normen en waarden te stellen binnen de vereniging. Dit vraagt veel aandacht van de sportverenigingen (<https://sportraadvandelft.nl/sociaal-veilig-sportklimaat/>).

Een samenvatting van het Sportakkoord II is te vinden op de website van de Sportraad onder informatie (<https://sportraadvandelft.nl/sportakkoord/>).

6. Ambities van de Sportraad van Delft

De Sportraad van Delft heeft de volgende ambities geformuleerd met als vergezicht 2030:

1. Als iedereen de mogelijkheid moet hebben om te kunnen sporten, dan moet de gemeente Delft aangesloten blijven bij het jeugd- en volwassenfonds zodat mensen met een kleinere portemonnee in staat worden gesteld te sporten en bewegen.
2. De gehandicaptensport zal de komende jaren meer gefaciliteerd moeten worden. Delftenaren met een beperking zijn net zo sportief als Delftenaren zonder beperking.
3. Sportparkmanagement moet professioneler ingericht worden om effectief management van sportparken met diverse sportaanbieders te kunnen bieden.
4. De Delftpas is voor de sportdeelname niet erg aantrekkelijk voor sportverenigingen. Zoek een alternatief voor de Delftpas, die gratis is voor mensen met een laag inkomen (bijvoorbeeld de Ooievaarspas in Den Haag en omgeving die mogelijkheden biedt).
5. Het is noodzakelijk dat jaarlijks cursussen en workshops worden georganiseerd om werven en behouden van vrijwilligers en (bestuurs)leden actueel te houden.
6. Zorg voor een Sociaal Veilig Sportklimaat bij alle sportaanbieders in Delft. Het ontwikkelde advies voor een sociaal veilig sportklimaat vanuit de verenigingsondersteuners zou een voorwaarde moeten zijn in alle huurcontracten van de sportaanbieders.
7. Sporthallen, sportaccommodaties die multidisciplinair gebruikt kunnen worden vergen een grote investering. Intensivering van de samenwerking op al deze terreinen met de omliggende gemeentes is noodzakelijk. Het mag niet uitmaken waar je woont om ergens te sporten.
8. Met de bouw van een nieuw Zwem- en Squashcentrum zwembad beschikt Delft straks weer over drie volwaardige zwembaden en lijkt daarmee in de zwembehoefte te voorzien. Echter de gemeente Delft moet een toekomstvisie laten opstellen wat er op termijn moet gebeuren met het zwembad Kerkpolder en het Sportfondsenbad aan de Weteringlaan. Dat vraagt wel om een toekomstvisie die 2030 ver overstijgt en dat past bij de uitbreiding van het aantal inwoners in de Stad Delft naar 140.000.

9. De Sportraad moet met het organiseren van Sportcafés en bezoeken aan de sportverenigingen in goed contact staan met haar leden om zo in te kunnen spelen op de zorgen en vragen van de sportvereniging.
10. Continuering van het aantal verenigingsondersteuners en buursport-coaches om meer Delftenaren aan het sporten en bewegen te brengen, is noodzakelijke basisvoorwaarde om aan de missie van de stad Delft in 2030 te voldoen.

Wil de overheid de maatschappelijke waarde van sport optimaal benutten, dan zal zij de sportbranche moeten versterken. Dat vraagt om meer kwaliteit en professionalisering van de sportbranche en ook de verenigingsondersteuners. Er is meer slagkracht nodig om het sport- en beweegaanbod uit te breiden en geschikt te maken voor die groepen die er nu nog onvoldoende van profiteren. In de sportbranche moet het carrièreperspectief aantrekkelijker worden met betere arbeidsvoorwaarden.

Brongebruik

Voor het opstellen van de sportvisie 2030 – Sportraad van Delft is gebruik gemaakt van de volgende bronnen ter inspiratie en onderbouwing:

1. Visie sport en bewegen 2017-2025 Gemeente Delft - December 2017
2. Een toekomstbestendig sportlandschap, Binnensportaccommodaties Gemeente Delft, 2022
3. Delftse Sportakkoord II - 2023
4. Nederland in Beweging' Sport 2030' – White paper
5. Onderzoeksrapport "Sportgedrag in Nederland", 2023, www.nocnsf.nl/sportgedrag
6. Sport in het systeem, Werkprogramma 2021-2024
7. NL Sportraad, Kinderen Centraal, Advies over het pedagogisch klimaat in de sport - 2023
8. NOCNSF - workshop Sportclub van de toekomst - 2022
9. Sport maakt Den Haag sterker, 2015-2030
10. De toekomst van de clubondersteuning – White paper
11. Meijerijstad - Beleidsnota sport 2018 – 2030
12. Informatie van NL-Sportraad, NOC*NSF en Delft voor Elkaar

Colofon

Sportraad van Delft ©2023

Redactie	Frank Engering
Opmaak	Click [visuele communicatie]
Drukwerk	RODI Media-ZH

Bestuur Sportraad van Delft 2023

Cees van Velzen (voorzitter)

Guus Heemskerk (secretaris/penningmeester)

Leroy Nijhoff, Jasper van Schie en Frank Engering (bestuursleden)

Fotoverantwoording

Delft voor Elkaar pag. 12

Roel van Dorsten alle overige foto's

